REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ți.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 43. Brașov, Joi 24 Februarie (8 Martie). 1900.

Născocire de nouĕ delicte.

Odată porniți pe povîrșnișul periculos al mĕsurilor esceptionale, prin carĭ voesc a lega fedeleș naționalitățile, ca sĕ nu mai pótă țice nicĭ cârc, șoviniștii ungurĭ nu se mai pot opri în loc. Declarațiile, ce le-a făcut ministru-președinte cu privire la direcțiunea sa politică față cu naționalitățile, orĭ cât de mult s'a părut, că ar intenționa o tratare mai dréptă și mai echitabilă, sunt din contră interpretate așa de către cei ce-l încunjură, ca formând basa și îndemnul de a strînge și mai mult curelele menite a face imposibilă în viitor orĭ-ce mișcare de apĕrare opozițională a popórelor nemaghiare.

Pe când între legislatorii ungurĭ de tóte partidele și nuanțele se lățesce tot mai mult o atmosferă plină de miasmele unor stărĭ putrede, ce deja au dat nascere unui șir întreg de afacerĭ politice și personale, carĭ produc sensațiunile țilei, pe atuncĭ în capetele lor sucite și înfierbêntate se coc nouĕ proiecte, ce urmăresc scopul amintit. E adecă vorba de un proiect al ministrului de justiția, de a întroduce în codul penal unele nouĕ delicte „moderne“, carĭ pot privi numai naționalitățile. Se țice, că în curênd ministrul va conchema o anchetă, spre a-i presenta acest proiect, care conține următórele dispozițiunĭ:

„Cel ce fără permisiunea guvernului unguresc cere, séu primesce dela o societate orĭ persónă esternă sprijin material pentru scopurĭ bisericescĭ, școlare séu de naționalitate, este a-se pedepsi cu închisóre până la o lună și cu amendă până la douĕ sute florinĭ“. Altă disposiția propusă țice: „Cel ce va lua parte la reuniunĭ, întrunirĭ, cortegiurĭ și festivitățĭ din streinătate, al căror scop ar fi de a deștepta ură în contra unei instituțiunĭ de stat ungare, în contra vre-unei naționalitățĭ, clase séu confesiunĭ din Ungaria“, este a-se pedepsi cu închisóre de stat până la șése lunĭ și cu amendă până la cincĭ sute de florinĭ.

La prima ochire găsim în aceste proiectate mĕsurĭ, séu „delicte moderne“, cum le țic unele foi ungurescĭ, spiritul ce trece ca un fir roșu printr'un șir de legĭ și ordonanțe de mai înainte. Așa în legea pentru întregirea salariilor învĕțătorilor, apoi în legea pentru întregirea venitelor preoțescĭ și în mult discutata ordonanță polițienéscă, care supune pe preoții ajutorațĭ de stat puterii disciplinare a ministrului, în carĭ tóte e vorba de delictul „direcțiunei dușmane statului“.

Orĭ și cine, care a urmărit acésta întroducere a spionagiului celui mai miserabil față cu bărbații, carĭ servesc imediat interesele scólei și ale bisericei naționalităților, va înțelege unde bate noul plan, séu proiect lansat în publicitate cu atâta cutezanță.

Aicĭ nu mai e și nu póte fi vorba de luarea unor mĕsurĭ de prevențiune pentru pedepsirea faptelor comise în contra séu în detrimentul statului și a instituțiunilor sale, căcĭ tóte aceste prevențiunĭ sunt luate deja în tóte direcțiunile în codul penal, așa că nu mai este lipsă de nicĭ o disposiția deosebită în apĕrarea acestor instituțiunĭ, séu a naționalităților, classelor și confesiunilor, în contra cărora s'ar agita cumva dinafară.

Décă în adevĕr proiectul ministrului de justiția, publicat de foile ungurescĭ, este luat în serios, atuncĭ scopul nu este de a urmări faptele ce ar puté sĕ strice statului și instituțiunilor lui, căcĭ în privința acésta, cum am țis, codul penal prevede tóte casurile posibile, ci acest scop tinde a întroduce și a completa tot mai mult sistemul inchisitorial și polițial de stat în contra desvoltărei naționalităților.

Ce este însĕ mai curios și bătĕtor la ochĭ, tóte acestea se plănuesc motivându-se cu însa-șĭ declararea ministrului-președinte Szell, că trebue sĕ se completeze construirea statului național maghiar. Pentru a dobêndi acésta, șoviniștii dela putere cred și-șĭ închipuesc, că cu asemenĭ mĕsurĭ ridicule vor puté sĕ facă sĕ înceteze orĭ-ce mișcare națională în sînul popórelor țĕrei.

Nu scim, ce sĕ compătimim mai mult, trufia nesocotită, orĭ patima rĕutăciósă și órbă, cu care proced cei ce umblă a delătura și omorî cestiunea naționalităților cu mijlocul suspițiunilor, spionagiului, denunțărilor și al mĕsurilor polițienescĭ interne și internaționale.

Fiumanii la Szell. Alaltăerĭ înainte de amédĭ o deputațiune de Fiumanĭ (32) în frunte cu expodesta Dr. Mihail *Mayländer*, a fost la ministru-președinte *Szell*. Conducĕtorul deputațiunei, contele Teodor *Batthany*, presentând deputațiunea, a mulțumit mai întâiŭ ministrului-președinte pentru vorbirea, ce a ținut'o la cameră în cestiunea fiumană, vorbire, în care Szell i-a asigurat, că li-se vor respecta drepturile garantate în statute. Accentuă apoi fidelitatea Fiumanilor față de „statul maghiar“ și rugă în fine pe ministru sĕ facă a-se prescrie nouele alegerĭ pentru consiliul comunal.

Ministru-președinte *Szell* rĕspunțênd țise, că se bucură, că Fiumanii au mers la el. Dênsul nu tratéză, nicĭ nu pactéză cu nimenĭ, nu recunósce partide și grupurĭ în Fiume, ci numai o poporațiune a orașului. Sub o singură condiția se póte face înțelegerea: Fiume și factorii normativĭ ai poporațiunei sĕ se pună pe punctul de vedere singur leal și corect, care *nu cunósce tocmélă* din punctul de vedere al suveranității de stat. Continuând, în limba *germană*, Col. Szell țise, că el cere garanții dela Fiume pentru o resolvare cu succes a cestiunei, căcĭ fără astfel de garanții nu va face pașĭ mai departe. Garanțiile aceste le cere cu privire la respectarea în viitor a suveranității statului ungar pe tóte terenele, căcĭ numai pe basa acésta se póte vorbi despre o soluțiune a cestiunei Fiume.

După primire, ministrul a dat mai întâiŭ mâna cu *Mayländer*, cu care mai târțiu a avut o convorbire privată. Deputațiunea s'a reîntors erĭ la Fiume.

Peregrinagiul „Maghiarilor greco-catolicĭ.“

Cu mare alaiŭ și sgomot au plecat Duminecă din Budapesta 480 de peregrinĭ așa țișĭ „Maghiarĭ greco-catolicĭ“ la Roma sub conducerea episcopului rutén din Eperjes I. *Valyi* și a membrului din camera magnaților Eug. *Szabo*.

Ei merg la Roma c'un scop de mult mărturisit, pentru realisarea căruia anĭ de-arêndul au făcut cea mai temerară agitația: vréu adecă aceștĭ peregrinĭ, în mare parte *renegațĭ rutenĭ*, sĕ stórcă dela scaunul papal concesiunea de-a întroduce *limba liturgică maghiară în biserică*. Afară de acésta se țice, că ei vor sĕ mai atragă atențiunea Papei la „trista împrejurare“, că Ciangăii *romano-catolicĭ* din Moldova și de prin Bucovina îșĭ pierd religia și limba și se pustiesc, contopindu-se în altă rassă.

Convoiul acestor peregrinĭ îl formézä nu numai bărbațĭ, ci și femei. Au plecat în trei grupurĭ și vor sosi, probabil, ațĭ în cetatea eternă, unde îi aștéptă episcopul rutén *Firczak* din Muncaciŭ, care a plecat cu o ți mai înainte. Se află printre ei preoțĭ (renegațĭ rutenĭ), învĕțătorĭ, notarĭ, medicĭ, industriașĭ, universitarĭ, privatierĭ, juțĭ de cerc și tribunal, solgăbirĕi și câțĭ toțĭ, dându șĭ numele de representanțĭ ai Maghiarilor greco-catolicĭ din Ungaria. Au pornit la drum cu speranța, că Roma îi va primi cu brațele deschise și nu numai va da ascultare „dreptului lor postulat“, cum țic ei, ci sf. Scaun se va declara gata a-le satisface cererea.

E curios, că combatanții pentru „postulatul“ întroducerii limbii liturgice maghiare mereu se provócă la faptul, că Românilor unițĭ li-s'a garantat dreptul limbei liturgice române dela unire, sub Atanasiu, și se provócă la acésta, ca la o dovadă, că și Maghiarii, recte renegații greco-catolicĭ, au dreptul de-a pretinde canonisarea limbei ungurescĭ în biserică, căcĭ de nu li-se va da acest „drept“, ei sunt espușĭ periculului de a-se rusifica, orĭ *valahisa* și în cel mai bun cas vor ajunge sĕ fiă scoșĭ din biserica lor „străbună“.

Și mai curios este, că, probabil, unul din sînul peregrinilor maghiarĭ, publică într'o fóiă unguréscă din Peșta un articol, în care spune între altele — de sigur ca sĕ facă presiune asupra cercurilor guvernului și sĕ alarmeze șovinismul, — că în împrejurimile Debriținului scólele maghiare devin *daco-române* (? !), căcĭ Maghiarii greco-catolicĭ fiind isgonițĭ din biserică, nu pot influința nicĭ asupra școlelor. Dér „patrioticul“ autor merge și mai departe; el nu învîrte spăriătórea numai către cei din Budapesta, ci o întórce și către Roma și țice, că scaunul papal numai între douĕ póte sĕ alégă: orĭ sĕ recunóscă dreptul limbei liturgice maghiare, orĭ de nu, *sĕ interțică și limbei române dreptul în biserică.*

Ar fi o risipă de vorbe, décă am mai continua sĕ arătăm și mai precis asupra scopului infernal, ce-l urmăresc aceștĭ „peregrinĭ“ în frunte cu episcopii rutenĭ din Muncaciŭ și Eperjes, carĭ s'au constituit în bun material pentru tendințele maghiarisatorilor. Rĕmâne însĕ sĕ se vadă, ce va decide Roma. Afla-va ea, că e în interesul bisericei, ca prin astfel de apucăturĭ sĕ fiă ridicat pe altarele Sonului idolul maghiarisării?

Bulgariă independentă? Lui „Köln Ztg.“ i-se raportéză din Londra:

„In cercurile bine informate de aicĭ se confirmă scirea, că în Peninsula balcanică se pregătesc marĭ evenimente. Bulgaria îșĭ va proclama cât mai curênd independența, ér principele Ferdinand va lua titlul de rege.“

Scirea acésta o confirmă și corespondentul dela Viena al amintitului țiar, adăugênd, că principele Ferdinand umblă acum sĕ câștige consensul Rusiei pentru a lua titlul de rege. Rusia ar și fi aplicată a-șĭ da consensul, décă principele va permite rusificarea armatei bulgare.

Nicĭ guvernul din Viena nu s'ar opune împodobirei principelui bulgar cu corónă regală, décă prin asta s'ar urmări numai scopul de a se întări și desvolta independent Bulgaria, dér în Viena politicianii sunt de credința, că titlul de rege al Bulgariei stă în conflict cu pactul dela Berlin și că în cestiunea acésta cuvêntul hotărîtor îl are Sultanul.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Situațiunea pe câmpul de luptă.

Deja la finea sĕptĕmânei trecute se vestise, că Burii se pregătesc a apĕra *Bloemfontein*, capitala statului Oranje. In 2 Martie n. armata puternică a lui Roberts a plecat dela Paardeberg spre ost la *Ostfontein*, dér deja atuncĭ se vestise, că spre nord-ost dela Ostfontein tăbĕresc 5—6000 de Burĭ, pe un munte de pe țĕrmul rîului Modder.

Telegramele mai nouĕ, cu data de 5 Martie, aduc scirea, că acei 6000 de Burĭ sunt numai o avangardă mai mică, ér la spatele lor stă *Joubert* cu întréga armată, ce șĭ-a retras'o dela Ladysmith. Armata lui Joubert se află la *Abrahamskraal*, situat la confluența rîurilor Kraal și Modder, cam 30 chilometri dela Ostfontein, unde se află cartierul principal engles. Așa-dér *Joubert* vré sĕ aștepte aicĭ pe Englesĭ în drumul lor spre Bloemfontein.

După scirile sosite în urmă, generalilor burĭ li-s'au împărțit deja rolurile. Burii oranjenĭ de sub conducerea generalilor *De Wette* și *Delarey* stau mai aprópe de Ostfontein, ei vor avé așa-dér de a-se mĕsura mai întâiŭ cu *Roberts*. La spatele lor stă *Joubert* cu grosul armatei transvaaliene. După tóte calculele, se va da prin urmare o mare luptă înainte de ce Englesii ar ajunge la Bloemfontein, pe care Burii vor sĕ-l apere cu orĭ-ce preț, deóre-ce la cas când Englesii ar ocupa acest oraș, ei ar pune mâna pe linia ferată din Capland, care dela Bloemfontein prin Norvalspont duce direct la Rensburg.

Retragerea Burilor.

Despre retragerea Burilor din *Capland*, se anunță din *Dordrecht* următórele: Englesii au ocupat posițiile Burilor. Imprejurimea orașului Rensburg e pe deplin evacuată de Burĭ. Retragerea acestora s'a întêmplat norocos. Burii au trecut peste rîul Oranje și pe când o parte din ei s'a retras spre Bloemfontein, o altă parte a rĕmas la marele pod de peste rîu.

Agenția transvaaliană din Bruxella țice, că telegrama lui *Buller* în care acesta a anunțat, că Burii au suferit înfrângerĭ marĭ la Ladysmith, este *o minciună*. Despre o înfrângere nu póte fi vorba, deóre-ce *n'a fost nicĭ o luptă*. Burii s'au retras sim-

plu în cea mai bună ordine din posiţiunile, ce le ocupau. Buller nici ideiă nu avea, că Burii se retrag, lăsând numai o mică trupă de 1500, care sĕ dea de lucru Englesilor.

Inimicii faţă 'n faţă.

Lui „*Standard*“ i-se anunţă din Ostfontein cu data de 2 l. c.: Anteposturile nóstre sunt numai la o depărtatre de $^{1}/_{2}$ chilometru de inimic, care ocupă un rênd de coline spre sud dela rîu.

Sciri din Natal.

Din *Ladysmith* se vestesce, că iscódele trimise au adus scirea, că în regiunea oraşului nu se află nicĭ un picior de bur. Vestea, că tunul „*Long Tom*“ al Burilor ar fi în posesiunea Englesilor, nu se confirmă.

Krüger a adresat un manifest către ofiţerĭ şi Burĭ, pe care îi provócă în numele lui Dumnedeu, sĕ fiă bravĭ şi răbdătorĭ, căci trecutul dovedesce, că Dumnedeu este cu ei.

Un membru al guvernului din Bloemfontein a declarat, că Oranjenii sunt decişĭ, ca la cas de a fi învinşĭ, sĕ se retragă cu toţii în Transvaal şi sĕ continue rĕsboiul până la ultimul picur de sânge.

Ce e cu Buller?

La Londra a sosit alaltăerĭ nóptea o telegramă de următorul cuprins:

„*N'a sosit până acum nicĭ o scire despre prinderea lui Buller*“.

Textul acestei telegrame este în limba germană următorul: „*Über die Gefangennahme Buller's liegt bisher nichs vor*“.

O fóiă din Budapesta a făcut întrebare la Viena, că ce s'a întêmplat, şi a primit rĕspunsul, că textul german al telegramei spune cu *ceva* mai mult. Se presupune dér, că cei din Londra au date positive despre păţania lui Buller, însĕ asupra împrejurărilor nu sunt în clar. Cu tóte acestea scirea pare a nu fi verosimilă, după-ce se scie, că Burii s'au retras din Natal şi din jurul Ladysmith-ului.

Fi-va pace?

Corespondentul din Washington al lui „Newyork Herald“ anunţă, că părţile beligerante au fost puse în cunoscinţa împrejurării, că preşedintele Statelor-Unite *Mac Kinley* e gata a *interveni* orĭ când.

Agentul transvaalian din Bruxella Dr. *Leyds* a declarat corespondentului lui „*World*“ din New-York, că Transvaalul e aplecat, ce-i drept, a pacta, însĕ numai pe basa independenţei celor două republice. Preşedintele *Krüger* va respinge orĭ care altă basă. Burii n'au causă de desnădăjduire, ci dimpotrivă, capitularea lui *Cronje* îi va face şi mai decişĭ şi resignaţĭ. Décă Anglia nu va recunósce independenţa Burilor, ei se vor lupta până la ultima consecenţă.

„Partida revanşei“ în Francia.

Nu demult fóia germană „*Kölnische Zeitung*“ alarmase opinia publică din Germania cu un articul, în care avisa asupra unei primejdii, ce amenință pacea. Diarul din Colonia dicea, că în Francia e pe cale de a-se înfiinţa o aşa numită *partidă a revanşei*, care şi-a pus ca ţintă apropierea Rusiei de Anglia, ruperea Austro-Ungariei şi Italiei de *Germania*, care astfel isolată, sĕ fiă în cele din urmă silită a retroceda Franciei provinciile *Alsaţia* şi *Lorena*. In fruntea acestei partide, dicea fóia germană, va sta unul din stâlpii republicanilor francesĭ, preşedintele actual al camerei *Deschanel*, care conchetéză cu şoviniştii francesĭ şi care într'o vorbire ţinută la Academiă, a accentuat problemele viitóre ale Franciei.

Firesce, că alarma dată de „Kölnische Zeitung“ a fost primită în multe cercurĭ germane cu óre care îngrijire, dér cu tóte acestea nu se lua prea în serios de cercurile oficióse din Berlin şi Paris. S'a întêmplat însĕ, că Dumineca trecută *Deschanel* a ţinut un nou discurs, la banchetul aranjat în onórea lui din incidentul realegerei sale ca preşedinte al camerei şi ca membru al Academiei. Banchetul l'au aranjat alegĕtorii sĕi în *Nogent-le-Rotron*. Acest discurs face acum érăşĭ sensaţia dilei în Francia şi Germania, şi anumite cercurĭ vor sĕ caute în el o confirmare a scirilor rĕspândite de „Kölnische Zeitung“ despre un pretins pericul, ce ar amenința din Francia. Dér sĕ vedem de ce póte fi vorba.

La banchetul din Nogent-le-Rotron *Deschanel* a mulţumit pentru ovaţiunile sincere, ce i-se aduc, apoi declară, că se încrede neclintit in instituţiunile ţĕrii. „Avem o armată — dise el — în jurul căreia s'ar aduna toţĭ cetăţenii, décă cineva ar cuteza sĕ o atace. *Artileria nóstră este cea mai bună din lume* şi încurênd vom avé şi cele mai bune puscĭ. Avem un aliat mare şi puternic, însĕ conducerea afacerilor nóstre publice reclamă o mai mare stabilitate“.

Deschanel accentuă mai departe, că e mare necesitatea de un grup de bărbaţĭ, carĭ sunt *ómenii faptelor*, în jurul cărora sĕ se stringă toţĭ politicianii representanţĭ ai patriei, ca în jurul unui stindard. Apoi sfîrşi astfel:

„Sĕ nu ne abatem dela acele marĭ probleme, ce *rĕsboiele continentale* din jumĕtatea a doua a veacului, *ni-le impun*, şi sĕ mergem mai departe pe drumul direct, ce duce la *ţinta ce ni-am pus*“.

Din vorbele acestea ale lui Deschanel vor sĕ scótă unii cu orĭ-ce preţ „ideia revanşei“ şi înfiinţarea partidei, care sĕ lucreze pentru realisarea ei.

SCIRILE DILEI.

— 23 Februarie v.

Legea rentei. M. Sa Regele Carol a sancţionat legea, prin care guvernul român capitaliséză renta anuală şcólelor române din Braşov, şi prin care ministerial instrucţiunei este autorisat sĕ deschidă un credit de 113.000 lei pentru plata rentei acestor şcóle pe ultimii trei anĭ când n'a fost plătită de guvernul trecut.

† Lucreţia Rudow născ. **Suciu.** Din Oradea-mare primim trista scire, că d-na vĕduvă *Lucreţia Rudow* născ. *Suciu*, cunoscută publicului cetitor român din numĕrósele poesii şi alte scrierĭ literare ale sale a rĕposat după lungĭ suferinţe la 5 Martie n. c în etate de 40 de anĭ. Inmormêntarea s'a făcut astădĭ la Oradea-mare. Pe rĕposata o jelesce întristatul sĕu tată Petru Suciu, protopresbiter gr. or. împreună cu Ana Rudow ca fiică adoptată. — Fie-i memoria binecuvêntată!

Catedrala din Sibiiu. Cetim în „Tel. Rom.“: Sciut este, că consistorul archidiecesan a publicat încă astă-vară concurs pentru zidirea catedralei. Concursul cu 3 premii a avut resultat mulţumitor, încât au incurs de tot 31 planurĭ. Cele mai multe sunt din Budapesta, unele din Viena, Zürich, Eperieş, Arad, Sibiiu, Cernăuţĭ. Din România a sosit numai unul dela Câmpulung. Planurile s'au înaintat anonim cu următórele devise: Cruce négră, Trinitas, Byzanz Motto: 1900, Athos, Sophia, (†) Cruce roşie, Omega, Sfântul Ilie, Constantin şi Elena, Hagia Sophia, Catedrala II, Dacia, Sfânta Treime Chipul, Byzanz, Cibinium, † Constantinus, Pax, Orologiu, Négy léposöház, Credinţa, Dumnedeu şi naţiune, Pax II, Catedrale Syrius, „Vita brevis, Ars longa“, Capul lui Christos, Delta, Meşterul Manole, cu Dumnedeu înainte, X. P. A. W., Kelet: 1900, Szikra. Cele mai multe proiecte sunt în stil bizantin, unele în stil rusesc cu cupole în forma cepei, altele sunt combinaţiunĭ cu elemente de stilurĭ apusene. Multe presentéză particularităţĭ interesante şi rare. Tóte la olaltă formézĕ o mică esposiţiune, care merită atenţiune generală. De aceea Consistoriul archidiecesan a şi decis espunerea lor în odăile cancelariei metropolitane din casa tipografiei, unde se pot privi încă adĭ şi mâne dela 9—12 a. m. şi dela 3—5 p. m. Pentru examinarea lor, pentru facerea propunerilor, cât pentru premiarea şi pentru indicarea proiectului vrednic de acceptat spre esecutare, s'a designat un juriu de 3 esperţĭ: 1. D-l Ignatiu Alpár, architect în Budapesta. 2) D-l Zoe I. Puşcariu, inginer în Bucurescĭ. 3) D-l Dominic Varró, inginer în Sibiiu. Acest juriu se va întruni la Sibiiu în 8 Martie n., spre a-şĭ începe lucrările. Propunerile juriului vor fi esaminate de ancheta pentru zidirea catedralei şi de consistoriul archidiecesan, ér cuvêntul ultim este reservat Ven. sinod archidiecesan.

Jubileul societăţiĭ geografice române. D-l George Lahovari, preşedintele înaltei Curţĭ de compturĭ şi secretar-general al societăţii geografice române, a avut onórea a fi primit alaltăerĭ în audienţă de Maj. Sa Regele. D-l Lahovari a supus Majestăţii Sale programul conferenţelor, ce se vor ţiné în serile de 5 şi 6 Martie viitor, precum şi programul serbării jubileului de 25 de anĭ al societăţii, care se va celebra în diua de 15 Iunie viitor. Majestatea Sa a binevoit a aproba şi modelul medaliei comemorative, care se va bate cu acéstă ocasiune.

„Junimea“ din Cernăuţĭ, dând un bal dilele trecute, baronul de Bourguignon a credut de cuviinţă sĕ intervină din nou. Astfel, a oprit pe toţĭ funcţionarii de a merge la acest bal şi doi din aceştia au călcat ordinul; baronul i-a transferat. Aceştĭ doi sunt cavalerul Iacob de Miculi, comisar districtual şi baronul Romul Simionovicĭ, redactor la preşedinţa ţĕrei.

Banffy şi „Vaterland“. Foile din Budapesta spun, că mandatarii lui Banffy, d-nii Gajari şi Daniel, au primit rĕspuns la telegrama, ce au adresat editorului Inthal dela „Vaterland“. Rĕspunsul l'a dat redactorul *Koller*. In el se protestéză contra tendinţei de „suspiţionare“, ce unele foi maghiare au atribuit'o notiţei din „Vaterland“ şi declară, că va publica o rectificare. — După o telegramă a oficiósei „Magyar Tavirati Tudosito“, rectificarea constată, că în notiţa lui „Vaterland“ de Sâmbătă nu se află vre-o urmă de insinuare, orĭ suspiţionare. Vorba a fost numai despre diferenţele ivite între fostul şi actualul ministru-preşedinte, carĭ au mers aşa de departe, încât br. Banffy n'a administrat lui Szell chiar nicĭ suma, care eventual esistă din fondul electoral dela 1898 şi n'a fost folosită. In fine constată, că în notiţa pomenită nimenĭ nu póte ceti o insinuare îndreptată contra lui Banffy. — „Pol. Ert.“ spune, că atitudinea lui „Vaterland“ a produs surprindere şi consternare în partida liberală. — Şi mai sensaţional este, că „Vaterland“ revenind pentru a treia óră asupra afacerii declară din nou, că Banffy n'a predat lui Szell suma adunată la 1898 pentru alegerĭ şi dice, că despre starea faptică a lucrurilor şi a câştigat informaţiunĭ esacte. Martorii lui Banffy s'au declarat mulţumiţĭ cu partea personală a declaraţiunei lui „Vaterland“, cu partea politică însĕ nu. De aceea, ei cer dela redactorul fóiei sĕ descopere pe autorul articolului, la cas contrar vor cere satisfaţiă.

Societate cooperativă. Duminecă s'a format în Bucurescĭ o societate cooperativă pentru confecţionarea de haine civile şi militare. Capitalul acestei societăţĭ este de 100,000 de lei. Societatea este pur română. Evreii sunt esclușĭ cu desĕvêrşire.

Zăpadă în România. Zăpada din ultimele dile a fost generală în tótă ţéra. Ea a cădut, scrie „Rom. Jună“, mai în abondanţă, mai cu sémă în nordul Moldovei. Acum, topindu-se, apele rîurilor Siret, Jijia şi Bahlui, vin marĭ. Sunt temerĭ de marĭ inundaţii. Locuitorii din acele părţĭ au şi început sĕ retragă vitele de pe câmp.

Casină în Boiţa. Inteligenţa română din Boiţa, în comit. Sibiiului, a înfiinţat o casină, ale căreia statute au fost aprobate din partea ministeriului ung. de interne cu data de 20 Ian. nr. 468. Preşedinte al casinei este d-l Ioan Druhora, presbiter român gr. or.

„Cercurile culturale“. Ministeriul român de instrucţiune publică a adresat revisorilor şcolarĭ din ţéră o circulară, în care le dă instrucţiunĭ în privinţa funcţionărei „cercurilor culturale“ de curênd înfiinţate. Fiă-care din acest cerc cultural va cuprinde câte 10—15 membri, carĭ se vor întruni odată pe lună. Cercul alege apoi câte un delegat, care va face parte din „cercul cultural“ cu sediul la reşedinţa judeţului, unde se vor ţiné conferenţe asupra predărei diferitelor obiecte şi se vor face lecţii practice, până la nouĕ disposiţiunĭ. In tóte cercurile culturale se vor trata două felurĭ de cestiunĭ: unele privitóre la învĕţământ şi altele de cultură pentru sătenĭ relative la economia domestică, agricultură etc.

Nouă firmă comercială. Din Giurgiu (România) ni-se comunică, că d-nii comercianţĭ *Nicolae Sulică* şi *Ioan Sulică*, după mai mulţĭ anĭ de practică în vechiul magazin de coloniale, papetării şi beuturĭ spirtuóse al d-lor Schneider & Lascaris, au luat sub conducerea d-nialor fostul magazin cu porcelanurĭ, sticlăriĕ, lămpăriă, braşoveniă, marchităniă şi beuturĭ spirtuóse ale d-lui Jani Cairo din Giurgiu şi vor continua acelaşĭ comerciu sub firma „*Fraţii Sulică*“. — Le dorim succes.

Epitaful dela Ateneu. Ca obiect de artă bisericéscă modernă, ministeriul cultelor va trimite la esposiţia din Paris un epitaf, representând plângerea Maicii Domnului în momentul când Domnul Isus Christos avea sĕ fiă aşedat în mormênt, avênd în prejma sa pe apostolĭ şi pe Iosif şi Nicodim. Epitaful a costat 20.000 lei şi este lucrat în fir şi mătase de către d-na Anna Roth, cunoscuta măéstră de broderii din Bucurescĭ. Acest obiect de artă, a cărui lungime este de 2 m. $^{1}/_{2}$ pe 2 m. lăţime, a fost presentat dilele trecute M. S. Reginei, care vĕdêndu-l şi-a manifestat viua sa mulţumire despre modul cum a fost esecutat şi a esprimat dorinţa, ca el sĕ fiă espus cât-va timp în una din sălile Ateneului, pentru-ca şi publicul nostru sĕ aibă prilegiul de a admira acest obiect de artă. In urma acestora, ministeriul cultelor a dispus, ca epitaful sĕ fiă aşedat în sala pinacotecei dela Ateneu, pentru fórte scurt timp, în care sală publicul póte sĕ-l vadă şi sĕ-l admire.

Dela graniţa româno-bulgară. „Epoca“ publică următórele: „Comandantul corpului II de armată, d-l general Arion, a fost încunosciinţat, că mai mulţĭ soldaţĭ bulgarĭ din Şiştov au trecut în insula Bujoreanu din dreptul Zimnicei, pe care după ce au ocupat'o, au construit un pichet bulgăresc. Vinerĭ o companiă de infanteriă din Turnu-Măgurele, din ordinul d-lui general Arion, s'a dus în insula Bujoreanu şi, după ce a gonit pe soldaţii bulgarĭ, compania a distrus construcţia destinată pentru pichet“.

Şcólă română în Berat. Din Ianina se scrie, că societatea „Propaganda“ din România a deschis o şcólă românéscă în Berat. Tóte înlesnirile sunt făcute spre a atrage elevii în acéstă şcólă. Metropolitul grec a lansat o scrisóre pastorală tuturor, invitându-i sĕ facă tot chipul, ca şcóla românéscă sĕ fiă despreţuită de locuitorĭ.

Vapóre române. După cum se scie, Regia monopolurilor statului român construesce în şantierul dela Turnu-Severin patru vapóre pentru cursele pe Dunăre. Două din aceste vapóre vor fi gata dilele acestea şi vor face curse între Galaţĭ-Tulcea-Sulina.

— Se vestesce din Constanţa, că incrucişătorul „Elisabeta“, eşind la largul marii, ar fi fost prins de-o furtună puternică şi până acum nu se scie, ce a devenit.

Impĕratul Wilhelm şi Papa. „Nordd. Allg. Ztg.“ spune, că din incidentul aniversării a 90-a a Papei Leo, impĕratul Wilhelm i-a adresat o telegramă de felicitare în limba francesă. Papa i-a rĕspuns tot printr'o telegramă în limba francesă mulţumindu-i pentru urările, ce i-a adus.

Pedepsirea lui Luccheni. Din Geneva se telegraféză, că Luccheni a fost închis într'o celulă suterană, unde-şĭ va petrece dilele până în 30 Aprilie, fără a avé nicĭ o ocupaţiune şi fără de-a veni în atingere cu nimenea. Acésta ca pedépsă pentru al doilea atentat săvîrşit de el.

Demonstrațiă pentru Burĭ. Din Reșița se scrie, că ḑilele acestea musica dela fabrica căilor ferate austro-ungare de-acolo a dat un concert, la care a luat parte mult public. Concertul s'a început cu marșul Burilor. La primele acordurĭ ale musicei o însuflețire estra-ordinară a cuprins publicul, care isbucnì în sgomotóse ovațiunĭ la adresa eroului general bur *Cronje.* Marșul a trebuit de repețite-orĭ sĕ fiă repetat și la sfîrșit s'au cântat alte cântece patriotice de-ale Burilor în mijlocul manifestațiunilor entusiaste ale publicului.

O rugare. *Direcțiunea școlelor medii gr. or. române din Brașov* rógă pe toțĭ acei Domnĭ, la ale căror adrese s'au espedat *liste de colectă pentru masa studenților* și carĭ nicĭ până adĭ nu au retrimis listele primite, — ca *sĕ binevoéscă a retrimite listele de colectă în timpul cel mai scurt, chiar și în cas, că nu s'ar fi putut colecta nimic pentru masa studenților.*

Institutul „Cordiana“.

Foventea, Martie 1900.

Stimate D-le Redactor! Adĭ, 4 Martie n. în Dumineca lăsatului de brânză, „Cordiana“, institut de credit și economii, și-a ținut a II adunare generală în Foventea.

Cu tot timpul urît și noróiele nestrăbătute, de carĭ ne bucurăm pe aicì, — fiind-că Onorabila administrațiă comunală și cea pretorială se ocupă de orĭ-ce, numai de căile de comunicațiă habar n'are, mai ales că asta comună este curat românéscă — totușĭ s'au strîns un numĕr de peste 50 acționarĭ din tóte comunele circum-vecine și din astă comună. S'au deșteptat Românașii noștri și se vede, că se intereséză de apróре de mersul acestei tinere instituțiunĭ economice, care are un frumos viitor.

Adunarea s'a deschis la 2 óre p. m. de vice președintele nostru Art. Ioan *Bonea.* de óre-ce președintele Iosif Lissai a fost reținut de seriόse afacerĭ economice ale „Albinei“ din Sibiiu și n'a putut lua parte la adunare, după cum ar fi dorit din tótă inima.

După deschidere, D-l Eliseiu Balaban, vice-președintele comitetului de supraveghere, dă cetire procesului verbal, prin care se constată buna conducere a comptabilității de către inteligentul și zelosul d-n comptabil Ioan Mărgineanu, cum și esemplara administrare de către Onorb. Direcțiune. Se scólă apoi D. Director esecutiv D. *R. Cordescu,* căruia se datoresce înființarea „Cordianei“ în astă localitate, și cu vocea sa sonoră și plină de argumente și învĕțăturĭ folositóre pentru publicul asistent, arată întréga situațiă a acestei modeste și tinere instituțiunĭ, demonstrând, că plugarul pretutindenea este talpa orĭ-cărei societățĭ omenescĭ și când el sufere din vre-o causă óre-care, sufere statul întreg, omenimea întrégă, de aceea, în primul rĕnd ar trebui ca autoritățile sĕ se îngrijéscă, sĕ ajute și sĕ înlesnéscă mijlócele de prosperare în tóte privințele pentru bietul muncitor, care contribue puternic la susținerea și înflorirea unui stat. Spune mai departe, că băncile nóstre în tóte părțile au înlesnit poporului a-șĭ procura banĭ mai cu înlesnire, cu carĭ apoi și-a putut clădi case mai marĭ, mai frumóse și mai igienice, a-șĭ cumpĕra vite mai bune și instrumente de agricultură mai perfecte și mai corespundĕtóre unei culturĭ economice mai bune și mai raționale și, în fine, au înlesnit pentru omul cu minte drumul către un viitor mai bun. Băncile sunt într'adevĕr rele pentru omul neprevĕdĕtor și nepunctual cu plata, pentru cei ce iau banĭ cu împrumutare pentru nunte, pomenĭ și petrecerĭ, la carĭ se risipesc banii fără nicĭ un folos, dér pentru cei ce sunt activĭ, întreprindĕtorĭ și bunĭ economĭ, carĭ sciu sĕ facă dintr'un bou doi, pentru aceia se póte dice, că băncile nóstre românescĭ sunt o adevĕrată fericire pentru orĭ-cine, fiă sĕrac orĭ bogat. Prin ele bogatul dă banĭ sĕracului, ca sĕ-șĭ pótă îmbunĕtăți sórtea și sĕ ajungă și el la o stare mai bună.

Așa-dér sunt greșițĭ cei ce susțin, că băncile au adus pe popor în miseriă. Ele pun în seriósă activitate pe omul vrednic și deștept, ér pe cel leneș și luxuos într'adevĕr îl bagă în punga altuia.

Vorbirea d-lui Cordescu plină de sfaturĭ părintescĭ se termină cu proverbul comercial: „Decă vrețĭ sĕ vĕ vină averea séu banii cu carul pe ușă, trebue sĕ-i aruncĭ mai întâiŭ cu lopata pe ferĕstră“ și întru tóte întreprinderile omenescĭ trebue mai întâiŭ sĕ facĭ sacrificii însemnate pentru-ca se ai dreptul a aștepta mai târḑiu folosul real și moral.

Bilanțul și distribuirea profitului de pe anul trecut s'a primit apoi cu unanimitate așa cum a fost propus de direcțiune și apoi în locul fostului președinte Nicolae Moldovanu, administrator protopopesc în Nocrichĭ, s'a ales definitiv Rvds. Dn. Vicar Iacob Macaveiu din Făgăraș cu 289 voturĭ din 304 voturĭ presente.

Am înțeles cu plăcere, că „Cordiana“ a devenit proprietara frumosului, spațiosului și solidului local al vilei Cordiana, clădită de D. D. R. Cordescu în anul 1895 pentru care a spesat preste 20,000 coróne și adĭ putem ḑice, că a făcut'o apróре donațiune acestui institut economic fondat de D.-sa acuma doi anĭ trecuțĭ. Decĭ acuma „Cordiana“ este asigurată și stabilită în Foventea de veciă, tăiându-se pofta nesațiósă și nesăbuită a unora, carĭ sperau, că cu timpul o vor puté strămuta de aci la Nocrichĭ, pe acel motiv, că este acolo pretură cu judecătoriă cercuală și cu cărțile funduare.

La sfatul D-lui Cordescu acționarii cu toții în cea mai perfectă ordine au procedat întru tóte până în fine discutându-se fórte serios și frumos tóte cestiunile puse la ordinea ḑilei, încât am rĕmas încântațĭ și mulțumițĭ.

Un acționar participant.

Cruḑimea Englesilor.

Acum câțĭ-va anĭ, când s'a rĕspândit în Europa teribila scire, că mii de creștinĭ au fost măcelărițĭ în **Armenia** de către fanaticii musulmanĭ, s'a ridicat din tóte părțile o furtună de indignare, și mai puternic decât orĭ când a fost strigătul pentru isgonirea dușmanului crâncen al creștinătății către pustiitățile Arabiei.

Strigătele cele mai puternice și amenințătóre le-a dat Anglia: au urmat meetingurĭ peste meetingurĭ, s'au luat resoluțiunĭ rĕsboinice, ei au dat Sultanului predicatul de „sângerosul“, și décă nu ar fi fost principiul apróре al tuturor guvernelor „de-a face contrar dorinței poporelor“, de sigur deja atuncĭ ar fi sunat acestui „om bolnav“ ultima sa óră!

Umanitatea englesă și iubirea ei pentru creștinătate s'au arătat încă odată la lumina ḑilei; peste tot Anglia era ridicată la prima putere a civilisațiunei, numai singură rĕutăciósa Rusiă, care a întins laba ei cea grósă ocrotind Constantinopolul, a fost de vină, că „inesprimabilul Turc“ a scăpat de pedépsa bine meritată.

In ce mod profund și substanțial am fost înșelațĭ de lingușirile englese!

*

A trecut numai un mic spațiu de timp și a început „în interesul culturei“ **faimósa campaniă în Sudanul egiptén,** care, după masacrarea până la mórte a curagiosului Derviș de lângă Omdurman, a luat un sfîrșit curat englesesc: ciolanele lui Mahdi au fost scóse din sicriu și au fost asvîrlite în fluviul Nil, ér urmașul sĕu, Califul Abdullah, după cum a telegrafat lordul Cromer (colonelul Vingate a avut 3 morțĭ și 12 rănițĭ), în urma unei lupte teribile, încunjurat fiind de emirii și de garda sa, a fost ucis. Prin urmare, trupele de sub comanda englesă *au masacrat ómenii, carĭ nu erau în stare sĕ se apere,* deóre-ce în acéstă luptă Englesii n'au avut decât 3 morțĭ. Acestea le face o mare putere creștină! Și cu tóte acestea Arabii din Sudan (Dervișii) meritau mai multă cruțare, decât Armenii.

După rapórtele de cea mai bună încredere, *acești din urmă sunt pentru Turcĭ aceeașĭ plagă, ca Evreii pentru noi.* Dușmanĭ ai orĭ-cărei muncĭ oneste, ei *se ocupă numai cu speculațiunĭ neoneste,* comerciŭ de fete, furnisărĭ fraudulóse și comerciŭ fără nicĭ un scrupul, ei au grămădit prin nemilósele lor jafurĭ atâta ură în popor, încât un singur semn trebuia, pentru-ca sĕ isbucnéscă para focului urei grămădite prin ḑecĭ de anĭ.

Cu câtă turbare ar fi procedat Englesii în Armenia.

*

Purtarea Englesilor față cu **Indienii** este cunoscută întregei lumĭ.

Câte popóre au fost distruse de ei, ce au făcut ei în India!

In anul 1858 insurgenții făcuțĭ prisonierĭ au *fost pușĭ cu o rĕutate diabolică înaintea gurei tunurilor și ruptĭ în atome,* fiind-că, după credințele budhiste, prin dispariția corpului, călĕtoria sufletului, o dogmă religiósă a lui Hindu, nu mai este posibilă și aduce o completă dispariţiă a individului. Tabloul sensațional al pictorului rus Wereșaghin arată în destul cruḑimea acestui fapt rușinos.

*

Nimic mai bun n'au făcut Englesii în altă parte, și mai ales în **Irlanda.**

Cu ocasia luptelor englese pentru **constituțiă,** când Irlandesii au luat partea pentru legitimul rege Carol I și au ridicat armele în Ulster în Octomvre 1641, parlamentul engles a numit pe Oliver Cromvell, ca Lord locotenent pentru Irlanda, (care demnitate o ocupă actualmente Lordul Roberts) și a descărcat pe insula verde 12.000 soldațĭ.

Englesii au procedat față cu Irlandesii cu cea mai mare cruḑime, dintre carĭ în timp de nicĭ trei sferturĭ de an, apróре o jumĕtate de milion au murit prin sabiă, fóme și bolĭ.

Succesul armelor englese se razimă numai pe cruḑimĭ neomenóse, pe întrebuințarea tuturor mijlócelor nepermise, numai pentru a-șĭ ajunge scopul lor și pe un terorism grozav, atât contra popórelor sĕlbatice séu semisĕlbatice, cât și cu popórele culte. Numai în așa mod au fost în stare sĕ-șĭ mențină până în ḑiua de astăḑĭ Englesii teritoriul lor lumesc compus numai prin furturĭ.

*

Englesii au proclamat rĕsboiul de nimicire contra elementului olandes din **Africa de Sud,** pe motive ipocrite, cum este declarația lui Salisbury, că Burii trebue sĕ devie supușĭ englesĭ loialĭ, și avĕnd în vedere firmitatea caracterului englesesc, este de prevĕḑut, că acest cuvênt se va schimba în uriciosul cuvênt „nimicire.“

Instrumentul cel mai bun pentru acésta sunt **comandanții armatei englese.**

Pe când Cronje la Paardeberg a cerut un armistițiu de 24 óre, pentru a puté îngropa morții, i-s'a rĕspuns cu bruschețĕ: „Nu! nicĭ un minut!“ Lordul Methuen, după învingerea sa lângă Maggersfontein și generalul Buller în urma ḑilei din Colenso, când au cerut un armistițiu, au găsit ambii un ajutor activ din partea Burilor la adăpostirea răniților lor.

Dér nu este destul!

De-abia s'a refusat armistițiul, 50 de tunurĭ englese au deschis imediat focul distrugĕtor asupra Burilor îngrămădițĭ, și așa au urmat până la predarea lor.

Kitchener și Roberts au declarat singurĭ, că ar puté sĕ siléscă pe Burĭ sĕ capituleze prin fóme, însĕ le convine mai bine sĕ omóre cu sânge rece o mulțime de capete de familii, pentru a distruge mai curênd elementul olandes.

Cu câtă plăcere descriu reporterii englesĭ efectul veninosului abur de lyddită, a cărei întrebuințare este o violare flagrantă a convențiunei pentru mijlócele de spargerĭ, ér gentlemanii englesĭ și Ladys se delectéză privind gazetele lor ilustrate, dintre carĭ una de mai deunăḑĭ presenta hîdosul tablou, în care un lăncier caporal străpunge cu lancea sa de-odată doi Burĭ. Odată ce acéstă cruḑime s'a înrădĕcinat în așa mod, acolo nu mai póte fi vorba de-o cultură adevĕrată; acolo încape bestialitatea și ar fi de datoria tuturor naționalităților de cultură sĕ-șĭ strîngă rêndurile lor pentru a comanda acestui obraznic insulan un energic *„quos ego!“*

(„Volksblatt“ din Viena.)

Cum sunt Românii din Serbia.

D-l Stefan Maciai, doctor în medicină, care mai mulțĭ anĭ a petrecut printre Românii din Serbia, fiind medic primar al unui district de-acolo, scriind despre Românii din Serbia, étă cum se esprimă:

„Românii sunt în genere de statură mijlociă, mai mult înalțĭ, de o constituțiă corporală fragedă și tare, cu structura osósă, fórte bine desvoltată și cu mușchĭ tarĭ, ei sunt mai mult castanii, decât ócheșĭ, ómenĭ blonḑĭ se găsesc rar printre acești Românĭ“.

„Dintre femei, cea mai mare parte sunt cu trăsurile regulate și s'ar puté compara cu frumsețile romane din vechime. Cu deosebire este bătĕtor la ochĭ pentru fie-care observator, că Românceie au mânile micĭ, de-asemenea și picióreie lor sunt micĭ, talpele scobite, ca și când ar fi purtat mereu papucĭ cu tocurĭ înalte, ér pulpele regulat desvoltate“.

„Intr'adevĕr, este lucru de mirat, de unde provine acéstă calitate aristocratică cu privire la mânĭ și mai ales la picióre printre aceste Românce muntence; ar trebui, ca prin umbletul perpetuu și prin suirea prin munțĭ, picióreie lor sĕ se desvólte și mai mult proporțional. Adăugațĭ la acésta și frumsețea dinților cu nasul drept și regulat, cu gura și ochii plinĭ de foc și de viață, și écă adevĕratele tipurĭ ale vechilor Romane“.

ULTIME SCIRI.

Viena, 6 Martie. D-l *Lupul* a adresat președintelui Fuchs, o scrisóre, în care declară că-șĭ *dă dimisia din funcțiunea de vicepreședinte al camerei.*

Capstadt, 6 Martie. Guvernatorul *Milner* a proclamat statarul în districtele Prieska, Reuhardt, Vritstown și Barhlywest din causă, că numĕroșĭ supușĭ englesĭ s'au resculat și au prins arma contra Angliei.

Constantinopol, 6 Martie. Scirĭ sosite din Albania spun, că poporațiunea e grozav de iritată. Ea cere depărtarea valiului. La Mitrovița au sosit trei compănii de soldațĭ, ca sĕ împedece adunarea Albanesilor.

Dordrecht, 6 Martie. Generalul Brabant a raportat o victoriă asupra Burilor (unde?). Burii au apĕrat vitejesce fiă-care pălmac de pămênt.

Bruxella, 6 Martie. Dr. Leyds declară, că Burii mai bine vor părăsi țéra lor și vor emigra cu femei și copii, decât sĕ se supună dominațiunei englese.

DIVERSE.

Revoltă de elefanțĭ la Londra. Ḑilele trecute două până la trei mii de persóne umpleau imensa hală a palatului de Cristal din Londra, unde menageria Sauger dădea representațiunĭ. De-odată tótă lumea fu cuprinsă de panică, și fiă-care fugea cât îl țineau picióreie. In același timp din cuscele animalelor se auḑiau sgomote confuse, din carĭ predominau strigătele ascuțite ale cămilelor și un fel de urlet profund, — urletul elefantului în măniă; și o măniă de elefant nu e lucru neînsemnat. Etă ce se întêmplase: Pe la 4 óre Charlie, unul din elefanțĭ, începù tam-nesam sĕ maltrateze pe vecinele sale, nisce biete cămile. Intervențiunea gardienilor l'au întărîtat peste mĕsură. El părăsi incinta menageriei și intrà în marea hală a palatului de Cristal, nu veḑù decât o mare de scaune rĕsturnate și pe ultimii spectatorĭ, carĭ fugeau. Apoi, rupênd cu trompa un grilaj de fier de 20 metri lungime, o luà la fugă prin oraș. Două ḑile de-arêndul păzitorii menageriei au urmărit pe fiorosul animal, până când în sfîrșit prins, a plătit cu viața acest acces de rebeliune, căcĭ stăpânul menageriei, pentru a-șĭ menaja publicul, a pus sĕ-l împusce.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Martie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.10
Renta de corône ung. 4%	93.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	100.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.40
Bonurĭ rurale ungare 4%	93.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.75
Impr. ung. cu premii	163.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	99.30
Renta de hârtie austr.	99.20
Renta de aur austr.	98.30
Losurĭ din 1860.	136.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	126.80
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	186.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	235.15
Napoleondorĭ	19.30
Mărcĭ imperiale germane	118.40
London vista	242.50
Paris vista	96.30
Rente de corône austr. 4%	99.05
Note italiene	89.90

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Martie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.75
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.08	Vênd.	19.14
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	2.54	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	118.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	21.40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

ANUNCIURI

(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicării unuĭ anunciu maĭ mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face maĭ de multe-orĭ.

Administr. „Gazetei Trans."

Sz. 7143 -1899. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tlkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a Josif Jonasc Boer végrehajtatónak Siofletea Zachiu l. Ioon végrehajtast szenvedő elleni 70 frt. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő V.A.Recsén fekvő, a V.-a.-récsei 114 sz. tljkvben 231, 232 hrsz. ingatlanra 202 frt, 990 hrsz. ingatlanra 39 frt, 1020 hrsz. ingatlra 25 frt, 1773 hrsz. ingatlanra 33 frt, 2445/1 hrsz. ingatlanra 16 frt, 2675 hrsz. ingtlnra 30 frt, 3610, 3611 hrsz. ingatlra 66 frt, 3631 hrsz. ingatlra 74 frt, 3809 hrsz. ingatlaura 5 frt, 3908 hrsz. ingatlanra 44 frt, 3935 hrsz. ingtlra 17 frt, 4009 hrsz. ingtlra 11 frt, 4035 hrsz ingatlra 11 frt, 4272 hrsz. ingtlra 9 frt, 4407 hrsz. ingtlra 10 frt, 5143 hrsz. ingatlra 5 frban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900 évi Martius hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor** a V. A.-Recsén megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik § ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1899. évi november hó 22 én.

A kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság

CSÁSZÁR
kir. albiró.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din **1 Octomv. 1899.**

Budapesta — Predeal

Tren de persón	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón	Tren accel.		Stația		Tren mixt	Tren de persón	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón
10 —	8.50			2 10	pl.	Viena	sos.		1 50	7.20	1.50	6.20
8.30	1 55		5.45	9.15		Budapesta			7.10	1.50	7.50	6.20
11.21	3 49	5.10	9.27	11.12		Szolnok		8 30	3.22	11.36	5.32	3.25
1.33	5.21	8.00	11 33	12.47		P. Ladány		5.50	12.54	9.59	3.56	1.12
3.42	6.39	7 22	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.		11.04	8.43	2.38	11.32
3.58	6.46	12.20	2.06	2.18	pl.		sos.	7 12	10.44	8.38	2.31	11.17
4 38	7.15	1.15	3 03	2.50		Mezö-Telegd		6 21	10 7		2.01	10.42
5 20	7.50	2.21	3.45	3.26		Rév		6.26	9.32	7.47	1.34	10.08
5.43		2.57	4 06			Bratca		4.51	9.11			9.50
6.31	8 37	4.00	4.53	4.16		Ciucia		3.30	8.37	7 09	12.52	9.19
7.16	9.08	4.59	5.32	4.52		B.-Huiedin		4.58	7.55	6.40	12.20	8.37
8.06		6.13	6.24			Ghârbău		3.15	6.54			7.37
8.33	10.08	7.04	6 59	5 55	sos.	Clușiu	pl.	2.20	6.13	5.23	11.01	7.—
8.50	tr. prs. 0.47	8.40	2.05	6.11	pl.		sos.	5 24	4.27		10.46	6.45
9.07	11.11	9.09	2.52	6.27		Apahida		5.02	4.02			6.27
10.14	12.33	10 40	4 45	7.26		Ghiriș		3.37	2.33		9.23	5.12
10 44 / 10.56	1.08 / 1.17	11.25 / 11.40	5.38 / 5 57	7.50 / 7 52		Cucerdea		3.06 / 2.56	1.58 / 1.48		8.54 / 8.49	4.43 / 4.33
11.03	1.25	11.49	6.08			Uiuóra		2.49	1.41			4.27
11 12	1.34	11.59	6.19			Vințul de sus		2.41	1.33			4.20
11.34	1 59	12.29	6.59	8.16		Aiud		2.17	1.06		8.23	3.59
11.52	2.22	12.55	7.31	8.32	sos.	Teiuș	pl.	1.55	12.41		8.06	3.38
12.24		1.30		8.37	pl.		sos.	1.29			8.00	3.02
12.53		2.07				Crăciunel		12.55				2.36
1.14		2.29		9.04		Blașiu		12.34			7 34	2.16
1.45		3.11		9.31		Micăsasa		11.56			7.08	1.44
2.01		3.31		9.43	sos.	Copșa-mică	pl.	11.35			6.56	1.25
2.15		3.46		9.45	pl.		sos.	11.14			6 54	1.06
2.33		4.08		9.59		Mediaș		10.55			6.41	12.49
3.04		4 45		10 23		Elisabetopol		10.24			6 20	12.18
3.40 / 3.47		5 27 / 5 47		10.51 / 10.58		Sighișóra		9.45 / 9.35			5.53 / 5.46	11.40 / 11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu		9.12		Circulă Vinerea Predeal Brașov	5.32	11.16
5 35		7.58		12.26		Homorod		7.44			4.27	10.03
6.13		8.36		12.58		Agoștonfalva		7.02	4.51		3.53	9.22
6.42		9.09		1.16		Apața		6.37	4.20		3.37	8.58
7.16		9.40		1.35		Feldióra		5.58	3.32		3.16	8.27
8.—		10.25		2.09	sos.	Brașov	pl.	5.08	2.10		2 45	7.48
3.55		11.—		2.19	pl.		sos.	9.27		6.58	2.18	5.20
4.40		12.26		3.01		Timiș		8 47		6.57	1.42	4.14
5.10		1.11		3 31		Predeal		8.20		5.11	1.12	3.32
11.55		8.15		9.10	sos.	Bucuresci	pl.	3 15			9.15	7.45

Sepsi-St.-Georg — Ciuc-Gyimes — (Palanca).

Tren mixt			Stația	Tren mixt		
5.19	8.50	3 15	*Brașov*	8.25	1.51	6.48
4 58		2 2	*Cezdi-Oșorheiŭ*	8.53		6 50
7.10	11.05	4.58	Sepsi-Sângeorgiu	6.30	12.05	4.31
7 54	11 57	5 43	Malnaș	5.48	11.24	3.47
8 16	12 22	6.05	Băile Malnaș	5.36	11 .2	3.35
8 55	1.06	6 45	Băile Tușnad	4.52	10.30	2 47
9 18	1.32	7.08	Tușnad	4 38	10 14	2 33
10.39	3.00	8.17	Ciuc-Sereda	3.20	8 56	1.08
1 35	5 57		Ciuc-Gyimeș		5.40	9.50

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren mixt		Stația		tr. prs.	tr. mixt	tr. dpit.	tren de persón
2.21	4 43	11.30	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9 32	3.25	12.35
3.57	6.36	12.58	8.50		Ocna		5.07	8.15	1 56	11.01
4.19	7.04	1.20	9.15	sos.	Sibiiu	pl.	4.40	7.41	1 21	10.30
tr. mxt. 4.30	Numai Marța și Vinerea comunică.	tr. mixt 2.—		pl.		sos.		7.33	Circ. Marța și Vinerea	tr. mixt 8.57
5.22		2 54			Tălmaciu mare			6 45		8 04
6.15		3.59			Avrig			6.01		7.15
8.34		6.35		sos.	Făgăraș	pl.		3.32		4.25

Mureș-Ludoș — Bistrița

Tren mixt și de pers.			Stația	Tr. mixt și de pers.		
4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.48	7.30	Numai Vineré circulă
5 03	10.28	5 35	Zau	5.51	6.33	
6 54	12 39	7.11	Țagu-Budatelic	5.—	4.51	9.44
7.52	1.53	Bald	St. Mihaiu de câmpie	Bald	3.42	8.46
8.44	3.02	Circ	Lechința	Circ.	2.47	7.43
9 22	3.52	Marța	Ș.-Măghiăruș	Marța	2.01	6.52
10.11	4 55		Bistrița		1.16	5.55

(Numai Luni a comunică)

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

					Stația					
2.08	8.10	3.11	11.01	pl.	Cucerdea	sos.	7.42	2.38	8.35	12.48
3 —	8.51	3.52	11.41		Ludoș		6.59	1.55	7.42	11.46
3 58	9.40	4.39	12.29		Cipău		6.24	1.19	6 56	11.00
5.—	10.30	5.29	1.17	sos.	Oșorhei	pl.	5.30	12.25	5.50	9.54
5.15	10.42	5.39		pl.		sos.		9.00	5.04	9 35
6 44	12.16	7.17		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.39	3.30	8.05

Ghiriș — Turda

7 33	11 —	5.—	10.23	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.55	11.22	5-22	10.45	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Dej — Bistrița.

9 40	7 18	Dej.	6.55	3 18
10 37	8.13	Beclean	6.02	2.33
12 01	9.49	Bistrița	4.38	12.59

Sibiiu — Cisnădie.

5.30	2.15	pl. Sibiiu sos.	7.10	10 09
5.42	2.27	„ Selemberk „	6 57	9 56
6.06	2.51	„ Cisnădie pl	6 36	9 35

Clușiu — Zălau.

7.25	4.33	Clușiu	5.35	9 32
7.50	5.14	Apahida	5.13	9.07
9 —	6.30	Gherla	4.03	7.45
9.25 / 10.10	6.56	Dej	3.36 / 3.03	7 10
2.37		Zelau	10.41	

Sighișóra — Odorheiu-săcuesc.

Tren mixt			Tren mixt	
3 22	11.08	Sighișóra	9.51	5.32
3 54	11.38	Hașfalĕu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-săcuesc.	7.15	3.—

Alba-Iulie — Zlatna.

4 37	9 40	4 36	Alba-Iulia	7 22	11.01	6 16
7.28	12.25	7.47	Zlatna	5.—	8 22	3 50

Brașov — Zĕrnești

8.35	3.—	Brașov	6.49	1.32
9.57	4 14	Rĕșnov	5.51	12.41
10 28	4.45	Zĕrnești	5 20	12.05

Timișóra — M.-Rodna-Lippa.

3 20	9 05	3.15	Timișóra	7 50	1.05	7 20
7 08	12.43	6 37	M.-Rodna	4 00	9 51	3 32

Brașov — Chezdi-Oșorheiu

				Stația					
5.19	8.50	3.15	pl.	Brașovŭ	sos.	10.04	8.25	1.51	6.48
5.53	9.33	3.50		Prejmerŭ		9.34	7.55	1.21	6.10
6.35	10.31	4.34		Sepsi S. Georg.		8.47	7.04	12.30	5.06
6 50	10 49	4.52					6 49	12.15	4.51
8.03	12.33	6.05		Covasna			5.37	11.01	3.16
8.53	1.37	6.50	sos.	C.-Oșorheiu	pl.		4.58	10.22	2.27

(In sĕrbăt. dela 15 Iul. p. la 15 S.)

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnéză órele de nópte. — Semnul ⟵—▷ arată cu capul direcția, încătrău merge trenul.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.